

[Holger Eriksen.]

undersøge, om der er nogen mulighed for, at man på anden måde vil være i stand til at gøre noget for at fremme opsparingen. Det er højst sandsynligt, at man bør lade et eller andet udvalg undersøge dette, selvom det, som det allerede er indrømmet af den ærede ordfører for det radikale parti, hr. Bertel Dahlgaard, ikke er givet, at udvalget skal have den sammensætning, som er foreslået af dette parti; men det kan man jo tale om i et folketingsudvalg.

Aksel Møller: Det er jo egentlig beklageligt, at vi, som allesammen er enige om, at en forøget opsparing er en nødvendighed i denne situation, nu står overfor så mange indvendinger mod et positivt forslag, som næsten alle bygger på ængstelsen for, at vi ikke kan kontrollere ordningen tilstrækkeligt. Vi er altså kommet dertil, at det skattesystem, vi har opbygget, i den grad hindrer eller hemmer et initiativ i den retning, som vi i og for sig alle ønsker, at vi nu skal til at nedsætte udvalg — ja, der er endda tale om at nedsætte hele kommissioner — til nærmere undersøgelse af, hvorledes man nu kan opmuntre til øget sparsommelighed her i landet.

Jeg skal ikke sige mange ord om det lovforslag, som foreligger. Den ærede ordfører for forslagsstillerne, hr. Thorkil Kristensen, har praktisk talt i alt, hvad han har sagt, også repræsenteret de anskuelser, som er mine og mit partis. Når jeg siger: praktisk talt i alt, hvad han har sagt, er det, fordi der i hans tale ved fremsættelsen af lovforslaget forekom nogle bemærkninger om forsørgere og ikke-forsørgere, ved hvilke jeg gerne vil sætte et spørgsmålstegn. Ikke fordi jeg ikke erkender, at der må være forskel på de byrder, der hviler på forsørgerne, og dem, der hviler på ikke-forsørgerne, men fordi det nuværende skattetekniske forsørgerbegreb efter min opfattelse er så mangelfuldt, så dårligt og så urimeligt, at et andet og klarere begreb måtte være forudsætningen for, at man med held kunne skelne mellem dem, der havde stærkere skuldre i kraft af, at de var ikke-forsørgere, og dem, der som forsørgere måtte beskyttes mod tunge byrder.

Baggrunden for lovforslaget er den økonomiske situation, landet befinder sig i. De stadige prisstigninger er jo al opsparings fjende. Det er ganske tydeligt, at opsparingstilbøjeligheden må blive stærkt formindsket, når man er stillet overfor den risiko, at opsparede penge får en betydeligt

Javere købekraft end den; pengene havde, da de blev henlagt.

Den anden side af sagen er, at vi i overordentlig høj grad har brug for en forøget opsparing. Må jeg have lov til at henvise til nationalbudgettet, som på dette punkt påviser, at den indkomststigning, som finder sted for privatpersoner, eller som forventes at finde sted for privatpersoner i 1950 — og det var endda, før overenskomstforslaget mellem parterne blev vedtaget, altså før de sidste lønstigninger fandt sted — ialt ville ligge på 750 mill. kr., men at disse 750 mill. kr. ikke ville rumme nogen forøget opsparingsmulighed, fordi det at fastholde forbruget fra 1949 med den prisudvikling, der havde fundet sted, kræver en merindkomst for befolkningen på ca. 700 mill. kr. Det vil altså sige, at der ikke er store muligheder for, at opsparingen kan forøges, hvis man ikke vil gøre et eller andet for at bekæmpe de tendenser, som taler imod opsparing, og som svækker opsparingsviljen.

Det forslag, vi behandler i dag, er et forsøg på at finde en udvej, hvorved man kan bekæmpe nogle af disse tendenser. Jeg synes, at forslaget rummer nogle ganske klare retningslinier i forhold til opgavens vanskelighed, og det har ganske særlige fordele, som jeg ikke har set i noget andet forslag, hverken fra sparekassernes eller erhvervenes side. Det bygger på en idé af det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen, og det er, synes jeg, et forslag, som burde kunne danne grundlag — det fremgår egentlig også af den debat, der er ført her, at det virkelig vil kunne gøre det — for en udvalgsbehandling, hvor igennem man prøver at nå frem til et positivt resultat.

Jeg ved naturligvis meget vel, at den væsentligste indvending, der kan rettes mod forslaget — og mod ethvert forslag, der vil begunstige opsparing ved skattenedsættelser —, er, at man fjerner sig fra skatteevneprincippet, at nogle er vanskeligere stillet end andre overfor adgangen til at nyde den opmuntring, der her er tale om. Ganske vist er der, som det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard sagde, heller ingen fuldstændig faste regler på dette område, for mennesker er jo så højst forskelligt indstillet overfor problemet opsparing. Der findes faktisk mennesker, som, ganske uanset at det koster dem tab at spare, alligevel sparer, men jeg tror nok, man kan regne med, at de sandelig ikke er tilstrækkeligt mange i vort samfund til at klare det opsparingsproblem, vi står overfor.